

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการศึกษาปัญหาประกันคุณภาพการศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอคีรีมาศ จังหวัดสุโขทัย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษา เปรียบเทียบปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษา และศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษา

สมมุติฐานในการวิจัย ได้แก่ ปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอคีรีมาศ จังหวัดสุโขทัย แตกต่างกันตามตำแหน่งงาน วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวนทั้งสิ้น 442 คน โดยใช้การกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรทาโร ยามาเน ได้จำนวน 236 คน แล้วใช้การสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ แบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง แล้วนำข้อมูลที่ได้อมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตามเกณฑ์การวิเคราะห์ที่กำหนดไว้ และหาค่า t -test เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

สรุปผล

1. ผลการวิเคราะห์ปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา ภายใต้ขอบเขตของมาตรฐานการศึกษา เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกกระตบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)

1.1 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา ในภาพรวมทุกด้านและในภาพรวมทุกคุณภาพมาตรฐานมีปัญหายอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.41$)

เมื่อพิจารณาแต่ละด้านของคุณภาพมาตรฐาน พบว่า คุณภาพมาตรฐานที่มีปัญหาอันดับแรก คือ คุณภาพมาตรฐานด้านผู้เรียน ($\bar{x} = 2.52$) รองลง คือ คุณภาพมาตรฐานด้านครู ($\bar{x} = 2.36$) และคุณภาพมาตรฐานด้านผู้บริหาร ($\bar{x} = 2.33$)

1.2 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรฐานด้านผู้บริหาร ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา จำแนกตามมาตรฐาน 5 มาตรฐาน ดังนี้

1.2.1 มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการจัดองค์กร โครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบครบวงจรให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา ในภาพรวมมีปัญหายอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.41$) เมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้ของมาตรฐานที่ 13 พบว่า ทุกตัวบ่งชี้มีปัญหายอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีปัญหายอยู่ในอันดับแรก คือ ตัวบ่งชี้ที่ 2 สถานศึกษามีการบริหารเชิงกลยุทธ์ ($\bar{x} = 2.45$) รองลงมา คือ ตัวบ่งชี้ที่ 4 สถานศึกษามีการตรวจสอบและถ่วงดุลอำนาจ ($\bar{x} = 2.44$)

1.2.2 มาตรฐานที่ 14 สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา ในภาพรวมมีปัญหายอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.35$) เมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้ของมาตรฐานที่ 14 พบว่า ทุกตัวบ่งชี้มีปัญหายอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีปัญหายอยู่ในอันดับแรก คือ ตัวบ่งชี้ที่ 1 สถานศึกษามีระบบและกลไกในการส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา ($\bar{x} = 2.36$) รองลงมา คือ ตัวบ่งชี้ที่ 2 สถานศึกษามีกิจกรรมที่ส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา ($\bar{x} = 2.35$)

1.2.3 มาตรฐานที่ 18 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในภาพรวมมีปัญหายอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.35$) เมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้ของมาตรฐานที่ 18 พบว่า แต่ละตัวบ่งชี้มีปัญหายอยู่ในระดับน้อยถึงปานกลาง ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีปัญหายอยู่ในอันดับแรก คือ ตัวบ่งชี้ที่ 5 สถานศึกษามีการจัด

กิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ ($\bar{x} = 2.64$) รองลงมา คือ ตัวบ่งชี้ที่ 6 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนรู้จักคิดอย่างสร้างสรรค์ ($\bar{x} = 2.56$)

1.2.4 มาตรฐานที่ 20 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการในภาพรวมมีปัญหายุ่งยากอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 2.13$) เมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้ของมาตรฐานที่ 20 พบว่า ทุกตัวบ่งชี้มีปัญหายุ่งยากอยู่ในระดับน้อย ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีปัญหายุ่งยากในอันดับแรก คือ ตัวบ่งชี้ที่ 1 ผู้บริหารมีความคิดริเริ่มและมีวิสัยทัศน์ ($\bar{x} = 2.20$) รองลงมา คือ ตัวบ่งชี้ที่ 7 สถานศึกษามีการบริหารที่มีประสิทธิผล และตัวบ่งชี้ที่ 8 ผู้เกี่ยวข้องมีความพึงพอใจในการบริหารงาน ($\bar{x} = 2.18$ เท่ากัน)

1.2.5 มาตรฐานที่ 25 สถานศึกษามีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น มีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ในภาพรวมมีปัญหายุ่งยากอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.42$) เมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้ของมาตรฐานที่ 25 พบว่า ทุกตัวบ่งชี้มีปัญหายุ่งยากอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีปัญหายุ่งยากในอันดับแรก คือ ตัวบ่งชี้ที่ 3 สถานศึกษามีหลักสูตรและเนื้อหาสาระของหลักสูตรเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ($\bar{x} = 2.47$) รองลงมา คือ ตัวบ่งชี้ที่ 4 สถานศึกษามีสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้ ($\bar{x} = 2.43$)

1.3 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรฐานด้านครู ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา จำแนกตามมาตรฐาน 2 มาตรฐาน ดังนี้

1.3.1 มาตรฐานที่ 22 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในภาพรวมมีปัญหายุ่งยากอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.45$) เมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้ของมาตรฐานที่ 22 พบว่า ตัวบ่งชี้ที่มีปัญหายุ่งยากอยู่ในระดับน้อยถึงปานกลาง ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีปัญหายุ่งยากในอันดับแรก คือ ตัวบ่งชี้ที่ 7 ครูสามารถจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศช่วงชั้นที่ 1 ช่วงชั้นที่ 2 ช่วงชั้นที่ 3 ช่วงชั้นที่ 4 ($\bar{x} = 2.69$) รองลงมา คือ ตัวบ่งชี้ที่ 8 ครูสามารถจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (คอมพิวเตอร์) ช่วงชั้นที่ 1 ช่วงชั้นที่ 2 ช่วงชั้นที่ 3 ช่วงชั้นที่ 4 ($\bar{x} = 2.52$)

1.3.2 มาตรฐานที่ 24 ครูมีวุฒิ/ความรู้ ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบ และมีครูเพียงพอ ในภาพรวมมีปัญหายุ่งยากอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 2.28$) เมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้ของมาตรฐานที่ 24 พบว่า ตัวบ่งชี้ที่มีปัญหายุ่งยากอยู่ในระดับน้อยถึงปานกลาง ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีปัญหายุ่งยากในอันดับแรก คือ ตัวบ่งชี้ที่ 6 สถานศึกษามีจำนวนครูเพียงพอตามเกณฑ์ กค. ($\bar{x} = 2.68$) รองลงมา คือ ตัวบ่งชี้ที่ 5 สถานศึกษามีจำนวนครูตามเกณฑ์ภาระงานสอน ($\bar{x} = 2.55$)

1.4 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรฐานด้านผู้เรียน ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา จำแนกตามมาตรฐาน 7 มาตรฐาน ดังนี้

1.4.1 มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ในภาพรวมมีปัญหายุ่งในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.55$) เมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้ของมาตรฐานที่ 1 พบว่า ตัวบ่งชี้ที่มีปัญหายุ่งในระดับปานกลาง ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีปัญหายุ่งในอันดับแรก คือ ตัวบ่งชี้ที่ 1 ผู้เรียนมีวินัย และตัวบ่งชี้ที่ 2 ผู้เรียนมีความรับผิดชอบ ($\bar{x} = 2.72$ เท่ากัน) รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 4 ผู้เรียนมีความเกรงใจผู้อื่น ($\bar{x} = 2.64$)

1.4.2 มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์ ในภาพรวมมีปัญหายุ่งในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.03$) เมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้ของมาตรฐานที่ 4 พบว่า ทุกตัวบ่งชี้ที่มีปัญหายุ่งในระดับปานกลาง ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีปัญหายุ่งในอันดับแรก คือ ตัวบ่งชี้ที่ 1 ผู้เรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์ และตัวบ่งชี้ที่ 2 ผู้เรียนมีทักษะการคิดสังเคราะห์ ($\bar{x} = 3.15$ เท่ากัน) รองลงมา คือ ตัวบ่งชี้ที่ 3 ผู้เรียนมีทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ($\bar{x} = 3.12$)

1.4.3 มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร ในภาพรวมมีปัญหายุ่งในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.70$) เมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้ของมาตรฐานที่ 5 พบว่า แต่ละตัวบ่งชี้ที่มีปัญหายุ่งในระดับปานกลาง ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีปัญหายุ่งในอันดับแรก คือ ตัวบ่งชี้ที่ 8 ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับดีในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ในระดับชั้น ป.3 ป.6 ม.3 และ ม.6 ($\bar{x} = 3.04$) รองลงมา คือ ตัวบ่งชี้ที่ 2 ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับดีในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ในระดับชั้น ป.3 ป.6 ม.3 และ ม.6 ($\bar{x} = 2.87$)

1.4.4 มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ในภาพรวมมีปัญหายุ่งในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.72$) เมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้ของมาตรฐานที่ 6 พบว่า ทุกตัวบ่งชี้ที่มีปัญหายุ่งในระดับปานกลาง ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีปัญหายุ่งในอันดับแรกคือ ตัวบ่งชี้ที่ 1 ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นสนใจใฝ่รู้ ($\bar{x} = 2.75$) รองลงมา คือ ตัวบ่งชี้ที่ 2 ผู้เรียนรักการอ่าน ($\bar{x} = 2.74$)

1.4.5 มาตรฐานที่ 9 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต ในภาพรวมมีปัญหายุ่งในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.49$) เมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้ของมาตรฐานที่ 9 พบว่า แต่ละตัวบ่งชี้ที่มีปัญหายุ่งในระดับน้อยถึงปานกลาง ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีปัญหายุ่งในอันดับแรก คือ ตัวบ่งชี้ที่ 1 ผู้เรียนสามารถทำงานตามลำดับขั้นตอน ($\bar{x} = 2.63$) รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 2 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน ($\bar{x} = 2.51$)

1.4.6 มาตรฐานที่ 10 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี ในภาพรวมมีปัญหายุ่งในระดับน้อย ($\bar{x} = 2.13$) เมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้ของมาตรฐานที่ 10 พบว่า ทุกตัวบ่งชี้มีปัญหายุ่งในระดับน้อย ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีปัญหายุ่งในอันดับแรก คือ ตัวบ่งชี้ที่ 6 ผู้เรียนรู้จักป้องกันตนเองไม่ให้เกิดอุบัติเหตุ ($\bar{x} = 2.25$) รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 5 ผู้เรียนรู้จักดูแลสุขภาพ สุขนิสัย ($\bar{x} = 2.24$)

1.4.7 มาตรฐานที่ 12 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรีและกีฬา ในภาพรวมมีปัญหายุ่งในระดับน้อย ($\bar{x} = 2.03$) เมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้ของ มาตรฐานที่ 12 พบว่า ทุกตัวบ่งชี้มีปัญหายุ่งในระดับน้อย ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีปัญหายุ่งในอันดับแรก คือ ตัวบ่งชี้ที่ 2 ผู้เรียนมีความชื่นชอบกิจกรรมด้านดนตรี/นาฏศิลป์ ($\bar{x} = 2.18$) รองลงมา คือ ตัวบ่งชี้ที่ 1 ผู้เรียนมีความชื่นชอบกิจกรรมด้านศิลปะ ($\bar{x} = 2.08$)

2. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหาร สถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอศรีนคร จังหวัดสุโขทัย ซึ่งประกอบด้วย

2.1 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่งงานทั้ง 3 ด้าน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2.2 เปรียบเทียบปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา มาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์ แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับด้านอื่นๆ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

2.3 เปรียบเทียบปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานทั้ง 3 ด้าน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

3. ผลการวิเคราะห์แนวทางแก้ไขปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา จำแนกตามคุณภาพมาตรฐานในแต่ละด้าน ดังนี้

3.1 แนวทางแก้ไขปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรฐานด้านผู้บริหาร

แนวทางแก้ไขปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรฐานด้านผู้บริหาร พบว่า มีผู้แสดงทัศนะจำนวนทั้งสิ้น 134 คน สามารถสรุปได้ดังนี้

3.1.1 กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 26.12 ให้ความเห็นว่า สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ฝึกให้ผู้เรียนคิดและปฏิบัติด้วยตนเองอย่างมีระบบและขั้นตอนเพื่อกระตุ้นและพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความรู้อย่างต่อเนื่อง เช่น กิจกรรมโครงงาน กิจกรรมชุมนุม กิจกรรมประชาธิปไตย กิจกรรมห้องสมุด กิจกรรมสหกรณ์ เป็นต้น และมีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบกิจกรรมต่าง ๆ

3.1.2 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 22.39 ให้ความเห็นว่า ผู้บริหารควรมีการกำหนด และวางแผนการดำเนินงานของบุคลากรในสถานศึกษา ตลอดจนผู้บริหารควรมีการนิเทศ กำกับติดตามและควรบริหารงานแบบประชาธิปไตย มอบหมายงานตรงกับความรู้ ความสามารถ ความถนัดของบุคลากร

3.1.3 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 14.93 ให้ความเห็นว่า ผู้บริหารควรได้รับการพัฒนาโดยการอบรมสัมมนา หรือศึกษาดูงานด้านการบริหารเพิ่มเติม เพื่อพัฒนาให้มีความรู้ความสามารถในการบริหารสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

3.1.4 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 14.93 ให้ความเห็นว่า สถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ครู กรรมการสถานศึกษา ชุมชน และผู้เรียน ได้มีส่วนร่วมในการวางแผน การดำเนินงาน การประเมินและติดตามผลการดำเนินงาน อีกทั้งนำผลที่ได้มาใช้ในการปรับปรุงการดำเนินงานต่อไป

3.1.5 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 10.45 ให้ความเห็นว่า การกำหนดเป้าหมายของการดำเนินงานไม่ควรกำหนดให้อยู่ในระดับสูงเกินไป ควรกำหนดให้สอดคล้องกับความรู้ความสามารถของบุคลากรและทรัพยากรที่มีอยู่

3.1.6 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 3.73 ให้ความเห็นว่า ผู้บริหารควรเป็นแบบอย่างที่ดี มีความมุ่งมั่นในการทำงาน มีความยุติธรรม และควรมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล

3.1.7 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 3.73 ให้ความเห็นว่า ผู้บริหารควรส่งเสริมการใช้สื่อและนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการจัดการศึกษา ควรอำนวยความสะดวกในการจัดหาและสนับสนุนให้บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย

3.1.8 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.49 ให้ความเห็นว่า การบริหารงานที่มีประสิทธิผล ควรอุทิศตนในการทำงาน

3.1.9 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.49 ให้ความเห็นว่า ควรกระตุ้นเสริมแรงพัฒนาความรู้ ความสามารถทักษะการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3.1.10 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.75 ให้ความเห็นว่า ถ้าผู้ประเมินเคยเป็นผู้บริหารที่ดีมาก่อนก็จะประเมินได้ผลที่เที่ยงตรงถูกต้องตามความเป็นจริง

3.2 แนวทางแก้ไขปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรฐานด้านครูผู้สอน
แนวทางแก้ไขปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรฐานด้านครูผู้สอน พบว่า มีผู้แสดงทัศนะจำนวนทั้งสิ้น 153 คน สามารถสรุปได้ดังนี้

3.2.1 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 26.14 ให้ความเห็นว่า ครูผู้สอนยังขาดความรู้ความเข้าใจในโครงสร้างหลักสูตรและมาตรฐานการศึกษาอย่างแท้จริง ควรได้รับการอบรมพัฒนาอย่างต่อเนื่องโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย พัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

3.2.2 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 24.84 ให้ความเห็นว่า ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ควรมีเจตคติที่ดีต่อกระบวนการเรียนรู้ใหม่ๆ และมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนให้สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพจริงของผู้เรียน

3.2.3 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 25.93 ให้ความเห็นว่าครูมีภาระงานมากต้องรับผิดชอบทั้งงานด้านการสอนและงานที่ได้รับมอบหมายพิเศษ เช่น งานธุรการ การเงิน พัสดุ งานอนามัย งานอาหารกลางวัน เป็นต้น ทำให้งานด้านการสอนไม่มีประสิทธิภาพ ดังนั้น ควรลดปริมาณงานพิเศษอื่นๆ โดยเพิ่มจำนวนครูผู้สอนให้พอเพียงตามเกณฑ์ของคณะกรรมการข้าราชการครู

3.2.4 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 18.52 ให้ความเห็นว่าครูควรจัดกิจกรรมที่ฝึกให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์และสามารถแก้ปัญหาด้วยตนเอง ฝึกการปฏิบัติจริง นำแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาในท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยจัดทำเป็นหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากของจริงและเป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย เช่น วัด ไร่นา งานจักสาน ประเพณีลอยกระทง เป็นต้น เน้นการบูรณาการหลักสูตรให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง

3.2.5 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 3.27 ให้ความเห็นว่า ครูต้องนำสื่อและนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการเรียนการสอนโดยเฉพาะด้าน ICT เน้นเรื่อง การจัดหาและจัดทำสื่อที่เหมาะสมกับสภาพของผู้เรียน

3.2.6 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.96 ให้ความเห็นว่า ควรทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้

3.2.6 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.96 ให้ความเห็นว่า ควรทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง มีการวัดผลประเมินผลตามสภาพจริงของผู้เรียน และนำผลที่ได้มาใช้ในการปรับปรุงพัฒนาผู้เรียนต่อไป อีกทั้งครูต้องดำเนินการสอนตามที่วางแผนไว้ นอกจากนี้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรสนับสนุนและส่งเสริมการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ในสถานศึกษาด้วย

3.2.7 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.96 ให้ความเห็นว่า สถานศึกษาควรจัดครูให้สอนตรงตามความรู้ความสามารถและความถนัด ในระดับประถมศึกษา รัฐบาลควรจัดจำนวนครูให้ครบตามรายวิชาโดยไม่ต้องคำนึงถึงจำนวนนักเรียน

3.2.8 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.31 ให้ความเห็นว่า ควรส่งเสริมด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณของครู โดยจัดทำโครงการอบรมพัฒนา เพื่อให้ครูเป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับนักเรียน นอกจากนี้ควรมีการประกวด และมีการยกย่องเชิดชูเกียรติสำหรับครูผู้ที่ประพฤติตนเป็นปูชนียบุคคล

3.2.9 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.65 ให้ความเห็นว่า การศึกษาไทยมีการปรับโครงสร้างตามอำนาจทางการเมือง ทำให้ผู้ปฏิบัติต้องปรับกระบวนการทำงานเพื่อสนองตามนโยบายอยู่เสมอถ้าผู้ประเมินเคยเป็นผู้สอนที่ดีมาก่อนผลการประเมินด้านครูผู้สอนก็จะเที่ยงตรงและสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง

3.2.10 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.65 ให้ความเห็นว่า ถ้าผู้ประเมินเคยเป็นผู้สอนที่ดีมาก่อนผลการประเมินด้านครูผู้สอนก็จะเที่ยงตรงและสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง

3.3 แนวทางแก้ไขปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรฐานด้านผู้เรียน
แนวทางแก้ไขปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรฐานด้านผู้เรียน พบว่า มีผู้แสดงทัศนะจำนวนทั้งสิ้น 158 คน สามารถสรุปได้ดังนี้

3.3.1 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 25.32 ให้ความเห็นว่า ควรส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ควบคู่กับความรู้ทางวิชาการแก่นักเรียน โดยสถานศึกษาควรจัดกิจกรรมที่ปลูกฝังคุณลักษณะที่เน้นความมีวินัย ความรับผิดชอบ การใฝ่หาความรู้ การรักการอ่านและการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง การรู้จักใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างประหยัดและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการดำเนินการอย่างทั่วถึง

3.3.2 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 24.05 ให้ความเห็นว่า ควรฝึกทักษะกระบวนการด้านการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน โดยครูต้องปรับกระบวนการเรียนรู้ ให้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ ฝึกให้ผู้เรียน

ได้ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง นอกจากนี้ครูผู้สอนควรได้รับการอบรมเกี่ยวกับการฝึกทักษะกระบวนการเพิ่มเติมเพื่อจะได้นำไปใช้พัฒนาการจัดการเรียนรู้ต่อไป

3.3.3 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 22.15 ให้ความเห็นว่าสาระการเรียนรู้มีมากเกินไปไม่สามารถนำมาปฏิบัติได้ครบ แต่มาตรฐานมีการกำหนดเกณฑ์ในระดับสูงไม่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของผู้เรียนและท้องถิ่น สถานศึกษาควรพัฒนาครูผู้สอนให้มีความรู้ความเข้าใจด้านมาตรฐานผู้เรียนตามหลักสูตรและมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ

3.3.4 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 20.25 ให้ความเห็นว่า การวัดผลประเมินผลการเรียนของผู้เรียนควรประเมินตามสภาพจริงของผู้เรียนและควรสอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่นด้วย การประเมินผลของผู้เรียนในแต่ละท้องถิ่นก็ควรมีเกณฑ์ที่แตกต่างกันและไม่ควรนำมาเปรียบเทียบกัน

3.3.5 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 5.06 ให้ความเห็นว่า ผู้เรียนในระดับปฐมวัยมีอายุต่ำกว่าเกณฑ์ ทำให้ขาดความพร้อมที่จะเรียนในระดับประถมศึกษา เนื่องจากผู้เรียนไม่มีความสนใจ กระตือรือร้นในการเรียน ไม่มีความพร้อมและผู้ปกครองไม่ให้ความสำคัญ จึงควรตั้งเกณฑ์มาตรฐานกำหนดอายุผู้เรียนอย่างชัดเจนและส่งเสริมให้ผู้ปกครองได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการเรียนรู้ในระดับปฐมวัย

3.3.6 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 3.16 ให้ความเห็นว่า ในหลักสูตรการศึกษาควรเพิ่มเกี่ยวกับมาตรฐานความสำนึกรักในท้องถิ่นของตนเอง และการเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาไทย ตลอดจนขนบธรรมเนียมประเพณี ค่านิยมที่ดีงามของไทย และส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและจัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนได้เห็นความสำคัญ

อภิปรายผล

จากการศึกษาปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอศรีมหา จังหวัดสุโขทัย มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ผลการศึกษาปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอศรีมหา จังหวัดสุโขทัย พบว่า ในภาพรวมทุกด้านและในภาพรวมทุกคุณภาพมาตรฐาน มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษา การส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชน ตลอดจนวิธีการจัดการเรียนการสอนและพื้นฐานครอบครัวของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของบำรุง เสือนาราง (2543 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษา

ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียน ตามทัศนะของผู้บริหารและครู วิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร พบว่า ผู้บริหารและครู วิชาการโรงเรียนมีทัศนะต่อปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านมาตรฐาน คุณภาพนักเรียน ด้านมาตรฐานการเรียนการสอนและมาตรฐานด้านการบริหารโรงเรียนอยู่ใน ระดับปานกลาง เช่นเดียวกับผลการศึกษาของสายทอง เจริญนาน (2547 : บทคัดย่อ) ที่ได้ ศึกษาปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะผู้บริหาร โรงเรียนและครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดจันทบุรี พบว่า มีปัญหาการประกัน คุณภาพโดยรวมรายด้านและรายข้ออยู่ในระดับปานกลางและปัญหาการประกันคุณภาพที่ สำคัญเกิดจากนักเรียนขาดทักษะการแก้ปัญหา นักเรียนไม่สนใจการเรียน ผู้ปกครองไม่สนใจ การศึกษาของนักเรียน จากปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาดังกล่าว อาจเป็นเพราะ การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นภาระหน้าที่ที่สถานศึกษาต้องดำเนินการ อัน เนื่องมาจากนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด ทำให้หน่วยงานหรือสถานศึกษาเห็นความสำคัญ ของการประกันคุณภาพการศึกษา เห็นได้จากมีการจัดอบรมสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หรือให้ ความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างแพร่หลายจากหน่วยงานต่าง ๆ นอกจากนี้ ยังมีการจัดทำเอกสารเผยแพร่เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาไปยังสถานศึกษาต่าง ๆ ทำให้ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการประกัน คุณภาพการศึกษาเพิ่มขึ้น อีกทั้งนโยบายการปฏิรูปการศึกษาของไทยมีความชัดเจนมากขึ้นซึ่ง สอดคล้องกับผลการศึกษาของสุวิมล ว่องวานิช (2543 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่องการวิจัยและ พัฒนาระบบการประเมินภายในของสถานศึกษา พบว่า ครูอาจารย์ร้อยละ 80 รับรู้เรื่อง มาตรฐานการศึกษา โดยกลุ่มครูจากสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ประเมินตนเองว่ามีความรู้และประสบการณ์ด้านการประเมิน และผ่านการอบรมด้าน การประเมินสูงกว่าสังกัดอื่น ทำให้ปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาตามทัศนะของผู้บริหาร สถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาจึงอยู่ในระดับปานกลาง

2. จากผลการเปรียบเทียบปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษา ตามทัศนะของ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่งงาน วุฒิการศึกษาและ ประสบการณ์ในการทำงาน ในภาพรวมทุกด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ การศึกษาของยวน กองจิว (2546 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง การศึกษาสภาพ ความสำเร็จของการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาอำเภอ นครไทย จังหวัดพิษณุโลก พบว่า ความสำเร็จของการประกันคุณภาพ ภายในของโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอ นครไทยตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มี ตำแหน่งงาน ประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่และขนาดของโรงเรียนที่ต่างกัน โดยภาพรวมไม่ แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายมาตรฐาน พบว่า ทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนใน

สถานศึกษาต่อปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษา จำแนกตามวุฒิการศึกษา ในคุณภาพมาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ที่กล่าวว่า ปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอคีรีมาศ จังหวัดสุโขทัย แตกต่างกันตามตำแหน่งงาน วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน โดยผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีทักษะต่อปัญหาผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ในระดับสูงกว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีวุฒิศึกษาระดับปริญญาตรี อาจเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี เป็นผู้ที่ได้รับการพัฒนาทางด้านกระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ มีวิจารณญาณและมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี เห็นจุดที่ผู้เรียนควรได้รับการพัฒนามากขึ้น แต่ผลการศึกษาครั้งนี้ขัดแย้งกับผลการศึกษาของคมสัน สุขสว่าง (2546 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่องปัญหาการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียน สังกัดเทศบาลเมืองสระบุรี พบว่า ผู้มีวุฒิการศึกษาและตำแหน่งต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัญหาการดำเนินงานไม่แตกต่างกัน

3. ผลการวิเคราะห์แนวทางแก้ไขปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษา ตามทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา ในภาพรวมทั้ง 3 ด้าน พบว่า สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการนิเทศ กำกับติดตาม และมอบหมายงานให้ตรงกับความรู้ความสามารถและความถนัดของบุคลากร ผู้บริหารควรได้รับการพัฒนาโดยการอบรมสัมมนาหรือการศึกษาดูงานด้านการบริหารเพิ่มเติม เปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น ครู กรรมการสถานศึกษา ชุมชนและผู้เรียน ได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงาน การประเมิน และติดตามผล ส่งเสริมการใช้สื่อและนวัตกรรมใหม่ๆ ครูผู้สอนควรได้รับการอบรมและพัฒนาอย่างต่อเนื่องตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ควรลดปริมาณงานพิเศษอื่น ๆ ของครูและเพิ่มจำนวนครูผู้สอนให้เพียงพอตามเกณฑ์ของคณะกรรมการข้าราชการครู ส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณของครู เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีของนักเรียน ควรมีการจัดกิจกรรมปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ควบคู่กับความรู้เชิงวิชาการแก่นักเรียน การวัดผลประเมินผลควรประเมินตามสภาพจริงของผู้เรียนและสอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของสายทอง เจริญนาน (2546 : บทคัดย่อ) พบว่าผู้บริหารโรงเรียนและครูมีข้อเสนอแนะที่สำคัญ ได้แก่ ควรให้การอบรมศีลธรรม จริยธรรมแก่นักเรียนเป็นระยะ ควรจัดหาสื่อการเรียนการสอนให้

เพียงพอ ควรมีครูครบชั้นเรียน ควรมีการประเมินครูอย่างต่อเนื่อง และควรส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมให้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการศึกษาปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอศรีมหา จังหวัดสุโขทัย ซึ่งให้เห็นว่า สถานศึกษาประสบปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา อาจมีสาเหตุจากขาดการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสถานศึกษาของบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง อันได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และชุมชน วิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการสถานศึกษาของผู้บริหาร ครูผู้สอนมีภาระงานมากเกินไป ผู้เรียนขาดทักษะในการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหาและไม่สนใจเรียน รวมถึงผู้ปกครองไม่เห็นความสำคัญของศึกษา ซึ่งเป็นประเด็นที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานควรนำมาวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางการแก้ไข ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาถึงปัจจัยสภาพแวดล้อม ที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
2. ควรศึกษาวิธีวิจัยเชิงคุณภาพเข้ามาช่วยในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึกและชัดเจนยิ่งขึ้น